

Holmskov – Valparaiso og retur i 1875.

Artikel til Holboen af Jens Sandvej

Ude på Hellesøhave, det nuværende Hellesøvej 35, fødtes i 1851 en pige som fik navnet Karen Hellesø er * 1851, hun var yngste datter af en flok på 8 halve og hele søskende. Hendes far var Johan Petersen Hellesø, som allerede to gange var blevet enkemand og hendes moder, Anna Cathrine var hans tredje kone, som var født på Greisbjerg, det som i dag er Lønsømadevej 15. Der var ret stor aldersforskel på de to ægtefæller. På det tidspunkt Karen blev født var hendes fader 55, medens hendes moder kun var 26 år.

Den 3. april 1874, da Karen er blevet 23 år, fortæller kirkebogen, at hun er blevet gift. Brudgommen var hendes moders broder, den 33-årige Johan Johansen Greisbjerg, der var en sømand som sejlede på de store have. Efter brylluppet er han igen stået til søs, og det unge par har åbenbart haft planer om at slå sig ned i det fremmede, for et godt års tid senere, i efteråret 1875, rejser Karen, som i mellemtiden har fået en søn, Frederik, til Valparaiso i Chile for at møde sin mand.

Præsten i Nordborg havde en notesbog, hvor han noterede hvad der var specielt for de forskellige familier i hans menighed, og vedrørende familie Hellesø skrev han, at Karens moder ”på grund af datterens afrejse er blevet svagelig”, og det var vel ikke så mærkeligt. En afsked for at tage til Amerika, var i de fleste tilfælde en afsked for livet, mange rejste ud, men kun få kom tilbage igen.

Datoen for Karen og hendes drengs afrejse kender vi ikke, ej heller ved vi hvilken rute de fulgte. Tog de turen rundt om Kap Horn? sejlede de syd om Afrika? eller sejlede de igennem den forholdsvis nyåbnede Suezkanal? Vi ved det ikke, det eneste vi ved, er at turen foregik om bord på handelsskibet ”Ida Maria” af Hamburg, ført af kaptajn Køller. Om bord på skibet var desuden kaptajnens kone, Theresa Køller, en person som de rejsende kom i nær kontakt med.

I sommeren 1876, efter mange måneders rejse, kom ”Ida Maria” til Valparaiso i Chile, men i stedet for et glædelig gensyn fik Karen den forfærdelige meddelelse, at hendes mand, kaptajn Johan Johansen Greisbjerg, fører af handelsskibet ”Lizzy” var forsvundet på søen i september 1875.

Med det tyske generalkonsulat i Valparaiso som kilde blev det senere oplyst, at ”Lizzy” var sejlet ud af havnen den 1. juni med en last til Tquique. Den 25 august havde skibet forladt Puerto – Montt for at sejle til Ancud, (ca. 1000 km. syd for Valparaiso), som det forlod igen den 9. september. Lasten var bygningstømmer bestemt for Valparaiso. Siden den tid havde der ikke været nogen livstegn fra skibet, men i farvandet ud for Ancud var der fundet adskillige genstande, bl. a. en båd, et ror, en del af kahytten samt noget træ der stammede fra ”Lizzy”, men af besætningen var der intet spor. Johan Johansen Greisbjerg har muligvis været død allerede på det tidspunkt hans kone og barn forlod Holm.

Karen har været i en uheldig situation – alene på den anden side af jordkloden med en 2-årig dreng – men hendes nære kontakt med ægteparret Køler er kommet hende til gode. Da

skibet ”Ida Maria” den 2. november igen forlod Valparaiso for at sejle til Europa, var det med Karen og Frederik Greisbjerg om bord. Hjemturen tog 7 måneder, og engang i juni 1877 anløb skibet Hamburg, hvor fra de to rejsende kunne fortsætte til Als. Et barnebarn af Karen har mange år senere fortalt, at hun på sine gamle dage gerne ville fortælle om denne dramatiske tur til Sydamerika.

Nogle år senere blev Karen gift med Jørgen Grau fra Brønd, hun fik endnu en søn, Johan, og hele familien udvandrede i 1880`erne til Californien, hvor deres efterkommere endnu er at finde.

Karen blev en gammel dame, hun døde i Monterrey Country 20. sep. 1946.

